

Minister-president M. Rutte
Ministerie van Algemene Zaken
Postbus 20001
2500 EA Den Haag

Onderwerp:

Noodkreet kapitaalintensieve bedrijven toeristische- en congresinfrastructuur tbv Ministerraad 27 augustus 2021

Den Haag, 25 augustus 2021

Geachte heer Rutte,

Het is goed nieuws dat met ingang van 20 september a.s. in principe de 1,5 meter regel wordt losgelaten en wij bijna volledig zijn verlost van alle beperkingen die ons vanwege het coronavirus zijn opgelegd. Cruciaal voor onze bedrijven en branches is dat die versoepelingen onverkort doorgaan. Ook goed nieuws is dat de Nederlandse economie haar veerkracht toont en vele ondernemers weer voorzichtig positief vooruit durven te kijken. Dat is voor een groot deel ook de verdienste van de steunpakketten waarmee uw kabinet bedrijven gedurende deze bizarre pandemie heeft ondersteund.

Hart van toeristische- en congresinfrastructuur

Niettemin uiten wij met deze brief een serieuze noodkreet. Want ‘macro’ gezien mogen we de goede kant op gaan, op microniveau is het verhaal compleet anders. Met dit schrijven vragen we uw nadrukkelijke aandacht voor een groep ondernemers die het zonder hulp en steun de komende maanden alsnog niet gaat redden. Die door de overheidsmaatregelen tot nu toe tot op het bot heeft ingeteerd op het eigen vermogen en voor wie stoppen óók geen optie is. Een groep met specifieke problemen die tot dusver onvoldoende zijn onderkend en het hart van onze toeristische- en congresinfrastructuur vormt.

Sterk afhankelijk van buitenlandse gasten

Wij hebben allen een onderneming met hoge kapitaallasten en een hoge mate van afhankelijkheid van binnen- en buitenlandse gasten. We hebben een touringcarbedrijf, een hotelketen, rondvaartboten, grote locaties voor zakelijke beurzen, congressen en evenementen, een groepsaccommodatie of een reisonderneming. Dat in Nederland (straks) vrijwel alles weer kan en mag, helpt ons onvoldoende. Er komen bijvoorbeeld nog geen groepsreizen vanuit Duitsland of andere (Europese) landen naar Nederland om per touringcar of rondvaartboot ons mooie land te ontdekken en te overnachten in onze hotels. En ook Nederlanders ondernemen voorlopig nog geen uitjes in grote groepen. Onze zakelijke evenementenbranche staat internationaal zeer hoog aangeschreven; talloze grote internationale beurzen en andere evenementen vonden de afgelopen jaren in ons land plaats op gespecialiseerde locaties – op het land én op het water. Maar ook op dat front blijft het nog stil.

Weinig mogelijkheden om in kosten te snijden

Natuurlijk begrijpen wij dat – zoals we vaker horen en lezen – ‘ondernemers niet volledig en eindeloos met overheidsgeld overeind kunnen worden gehouden’. Niet voor niets hebben wij zelf veel van ons eigen (privé) vermogen in onze bedrijven gestopt. En wees ervan overtuigd dat wij alles

doen wat we kunnen om ons aan de huidige situatie aan te passen, om onze mooie bedrijven – vaak met een lange historie – van de ondergang te redden. Maar wij kunnen dat niet alleen én niet eenvoudig. In onze kapitaalintensieve bedrijven – zoals met een fors wagenpark, vloot, diverse hotelpanden of enorme vooruitbetaalde reissommen – hebben we weinig mogelijkheden om in de kosten te snijden. We hebben al mensen moeten laten gaan, maar in ons soort bedrijven zet alleen het inkrimpen van het personeelsbestand (te) weinig zoden aan dijk. En businessmodellen grondig aanpassen, dat kost tijd; meer tijd dan we nu krijgen doordat de steun aan het einde van het derde kwartaal stopt.

Capaciteit niet kapot laten gaan

Wij begrijpen dat u zich vrijdag in de Ministerraad buigt over hoe verder vanaf eind Q3. Wat we van u en uw kabinet vragen, is begrip voor onze situatie én bovenal maatwerk. Onze bedrijven zijn geen 'dor hout'; wij zien en hebben volop perspectief. Wij hebben nu overcapaciteit, hetgeen veel kost. We weten niet wat ons nieuwe normaal wordt. Dat weet niemand. Wij willen niet omvallen, maar ons -met steeds beter zicht op onze toekomst- aanpassen aan de realiteit. Zonder steun om hopelijk tijdelijke overcapaciteit te financieren, redden wij het niet. Wij vragen de overheid ons bij te staan, om ook voor onze bedrijven toekomstperspectief te houden. Dat is met het steunbeleid voor de meeste andere bedrijven ook gelukt. Er is teveel opgebouwd aan vloot, hotelwezen, touringcarbedrijven, congresgebouwen en andere capaciteit om dat nu zonder meer kapot te laten gaan. Dat zou funest zijn voor onze uitstekende toeristische en congresinfrastructuur, die juist zo enorm belangrijk is voor de Nederlandse economie. Dat zou pas kapitaalvernietiging zijn. En dan hebben we het nog niet over de persoonlijke drama's die dit zou veroorzaken; voor ons, onze medewerkers en de keten waarin wij werken.

In gesprek

Graag gaan we met u en vertegenwoordigers van onze branches om tafel om hierover verder in gesprek te gaan. Naast de specifieke problematiek van kapitaalintensieve bedrijven speelt natuurlijk ook (zeker ook in het mkb) de afbouw van problematische schulden waar een oplossing voor moet worden gevonden.

Mede namens onze collega-ondernemers en onze brancheorganisaties CLC-Vecta, CBRB, HISWA RECRON, KNV, KHN, KVNR en het platform Gastvrij Nederland van VNO-NCW en MKB-Nederland,

Hoogachtend,

Rob van de Wiel - MECC (Maastricht)

Albert Arp - Koninklijke Jaarbeurs (Utrecht)

Paul Riemens - RAI (Amsterdam)

Marcel en Lilly Berendsen - NOVA Hotel (Amsterdam) / Hotel Lion d'Or (Haarlem)

Hans Bom - Boutiquehotel de Sterrenberg (Otterlo)

Lodewijk Brondijk - Kamstra Travel (Appingedam)

Joke Brouwer - Brouwer Tours (Noordwijk)

Gerco Don - Atlas Reizen/Contiki (Stellendam)

Bert Fonteijn - Kupers Touringcars (Weert)

Michel van Gessel – Oceanwide Expeditions bv / Oceanwide Marine Services bv / Oceanwide Beheer bv (Vlissingen)

Léon Ghielen - Ghielen Touringcarbedrijf (Beringe)

Erik-Jan Ginjaar - Postillion Hotels Nederland (Bunnik)

Martin Heida - DMC Alliantie (Den Haag)
Gert Jan Nell - Rederij van Hulst bv / Jonker Travel bv (Warmond)
Johan Pouw - Pouw Vervoer (Vianen)
Leon Schuller - Rondvaartbedrijf Zilvermeeuw bv (Drimmelen)
Romain Spauwen - Spauwen Travel Group/Jacobs Travel (Valkenburg)
John Vierhouten - Stichting Varende Recreatie (Harderwijk)
Eric van der Zwaluw - Constant in Beweging Varende Locaties bv (Arnhem)

Correspondentieadres: *e.broeseliske@mkb.nl*

Deze brief ontvangt u tevens per post. Een afschrift gaat naar de ministers Blok, Koolmees en Hoekstra.

Centraal Bureau voor de Rijn- & Binnenvaart

